

Antwoord van Gedeputeerde Staten op vragen van

R. van Aelst (SP) en F.J. Hoogendam (SP)
(d.d. 21 april 2022)

Nummer
3846

Onderwerp
Vervuiling Broekpolder

Aan de leden van Provinciale Staten

Toelichting vragensteller

De gemeenteraad van Vlaardingen spreekt deze dagen over de sanering van de Broekpolder. Een gebied waar vervuild havenslib uit de haven van Rotterdam opgespoten is. Een saneringsproject van vervuilde grond die afkomstig is van een winstgevend bedrijf waarbij overheden nu de kosten voor de sanering op zich nemen. Inwoners bekostigen nu, via overheden, het saneren van vervuiling die veroorzaakt is terwijl een bedrijf winst aan het maken was. Het afval en de vervuiling zijn het restproduct van de winstgevende activiteiten.

1. Onder welke voorwaarden is het havenslib ooit gestort in de Broekpolder?
  - *Wiens slib was het*
  - *Kwam er geld bij deze transactie kijken*
  - *Was het bekend dat het slib vervuild was*

Antwoord

De baggerspecie is vrijgekomen tijdens onderhoudsbaggerwerk in een aantal Rotterdamse havens. In het Rijnmondgebied is in het verleden gebruik gemaakt van globaal 200 baggerspecieloswallen, locaties waar materiaal is gestort dat is vrijgekomen bij de aanleg en onderhoud van havens en watergangen. Een deel van dit materiaal bleek later verontreinigd.

De berging van de baggerspecie in de Broekpolder heeft plaatsgevonden in de periode van 1958 tot in 1975. De opdrachtgever voor dit baggerwerk was het toenmalige Havenbedrijf der Gemeente Rotterdam, in de jaren tachtig hernoemd tot het gemeentelijke Havenbedrijf Rotterdam. In 2004 is het Havenbedrijf verzelfstandigd tot Havenbedrijf N.V., momenteel met de gemeente Rotterdam en de Nederlandse Staat als aandeelhouders. Met de verwerking van het slib ten behoeve van de ophoging van de Broekpolder is dit materiaal in eigendom gekomen van de eigenaren van de Broekpolder.

Voor 1975 bestonden er voor het toepassen van bouwstoffen, bijvoorbeeld het toepassen van grond of bagger als ophoogmateriaal, nauwelijks regelgeving en voorschriften voor de chemische samenstelling. Er heeft in de periode van 1969 tot 1975 dan ook geen monstername en (chemische) analyse van het slib in de Broekpolder op het voorkomen van verontreinigende stoffen plaatsgevonden. Pas in de loop van 1976 kwamen de eerste berichten dat de aangebrachte baggerslib verontreinigd zou zijn op basis van een onderzoek door de Inspectie van de Volksgezondheid.

Na het inwerking treden van de Interimwet bodemsanering (januari 1983) en de Wet bodembescherming (3 juli 1986) is met jurisprudentie vastgesteld dat eigenaren c.q. veroorzakers niet aansprakelijk kunnen worden gesteld voor bodemverontreiniging van vóór 1 januari 1975.

Er is geen onderzoek gedaan naar de privaatrechtelijke (financiële) afspraken die destijds, in de periode van 1969 tot 1975, tussen de partijen zijn gemaakt.

2. Bent u met de SP van mening dat het principe zou moeten gelden dat de vervuiler betaald? Zo nee, waarom niet?

Antwoord

Ja, daar zijn we het mee eens. Verder verwijzen we naar antwoord op vraag 1.

3. Is het havenbedrijf, als herkomstlocatie van dit slib en winstgevend bedrijf, benaderd om mee te betalen aan de sanering? Zo nee, waarom niet? Zo ja, wat was hierop het antwoord?

Antwoord

Nee, zie antwoord op vraag 1.

Vanuit de verantwoordelijkheid en juridische mogelijkheden van het bevoegd gezag Wbb is geen grondslag om het Havenbedrijf hierop aan te spreken.

Wij benadrukken dat het plan voor de opwaardering en bodemsanering van de Broekpolder meer omvat dan louter de bodemsanering en is ingestoken vanuit een initiatief van gemeente en gebiedspartijen samen. De provincie is verzocht om hieraan bij te dragen vanuit haar rol voor de bodemkwaliteit.

Een bijdrage van het Havenbedrijf zou een vrijwillige bijdrage zijn. Wij delen het standpunt van de initiatiefnemers dat de Broekpolder een belangrijke functie heeft voor de leefbaarheid in de regio. Het staat de gemeente en andere initiatiefnemers vrij om secundaire fondsen te werven om de functies van de Broekpolder te versterken.

Er zullen meer vervuilde locaties in de provincie zijn en ook in deze tijd voeren bedrijven vervuilende activiteiten uit.

4. Welke inzet pleegt de provincie om bij bestaande vervuilde locaties het principe toe te passen 'de vervuiler betaald'?

Antwoord

Het afgeven van vergunningen en de handhaving is voor een belangrijk deel een gemeentelijke verantwoordelijkheid. Voor bepaalde categorieën bedrijven zijn Gedeputeerde Staten, naast bevoegd gezag, wel de vergunningverlener. De handhaving deze provinciale vergunningen kan in opdracht van de provincie door een Omgevingsdienst worden uitgevoerd.

De provincie heeft enkel een vangnetfunctie in het geval geen partij voor een bodemverontreiniging aansprakelijk kan worden gesteld.

Voordat de provincie besluit een sanering te bekostigen wordt een juridische toets uitgevoerd naar mogelijk aansprakelijke partijen. Vervolgens wordt met die partijen contact gezocht en indien nodig kan bevelsbeleid worden ingezet. In het verleden is reeds gebleken dat het aansprakelijk stellen van de veroorzaker vaak niet meer mogelijk is. De eerst volgende verantwoordelijke die aansprakelijk gesteld kan worden is de eigenaar. Van eigenaren wordt verwacht dat zij bij beheer van haar terrein en bij grondtransacties rekening houden met bodemverontreiniging en bij eventuele ontwikkelingen of werkzaamheden in de grond passende maatregelen nemen.

5. *Op welke wijze waarborgt de provincie dat bij nieuwe bedrijven het principe dat de vervuiler betaald (ook als het bedrijf failliet gaat of geen eigen verantwoordelijkheid neemt) de praktijk is en wordt?*

Antwoord

De Wet bodembescherming kent het principe van de zorgplicht. Bij bedrijven zijn in het Activiteitenbesluit of in de omgevingsvergunning voorschriften opgenomen die het bedrijf verplichten om de kwaliteit van de bodem te herstellen, als blijkt dat het bedrijf een bodemverontreiniging heeft veroorzaakt.

Bij het ontstaan van een nieuwe verontreiniging kan handhavend worden opgetreden tegen degene die de verontreiniging heeft veroorzaakt. Bij faillissement wordt de afhandeling bij de curator neergelegd en zullen met de curator nadere afspraken worden gemaakt.

Den Haag, 17 mei 2022

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
Secretaris, voorzitter,

drs. H.M.M. Koek drs. J. Smit